

Alexandru Lapusneanul - Caracterizarea Doamnei Ruxandra

Un loc aparte in candrul nuvelei "Alexandru Lapusneanul" il ocupa doamna Ruxanda, deoarece are un rol deosebit in evolutia evenimentelor si-l cucereste pe cititor prin insusirile ei alese. Prin portret fizic pe care i-l realizeaza scriitorul evidentiaza insusirile deosebite ale personajului.

Mai intai este evidentiata vestimentatia: purta o haina lunga fara maneci, de stofa aurita, iar peste ea imbracase o haina boiereasca de ceremonie facuta din postav fin de Flandra imblanit cu samur; era inchisa cu colan de aur cu pafdale de piatra cu matostat, la gat avea salba din mai multe siruri de margaritar, iar pe cap purta o caciula de blana scumpa impodobita cu pene albe de strut si pietre scumpe.

Apoi autorul se opreste asupra coafurii("parul ei, dupa moda de atunci, se impartea despletit pe umerii si spatele sale") si asupra frumusetii deosebite a doamnei Ruxanda ("figura ei avea acea frumusetate, care facea aodinioara vestite pre femeile Romaniei").

Asadar, doamna Ruxanda uimeste prin frumusetatea ei fizica desavarsita, iar imbracamintea si tinuta ai degaja somptuozitate, fiind la inaltimea rangului sau domnesc, pentru care ea este fiica, sora si sotie de domnitor. Cu toate acestea, o caracterizeaza modestia si felul in care se imbraca dovedeste gustul ei pentru frumos, neexistand nimic exagerat si ostentativ in propria-i tinuta.

Coafura si frumusetatea fizica a doamnei Ruxanda degaja delicatete si gingasie sufleteasca, pentru ca insusirile fizice le presupun si pe cele morale, evidentiata in continuarea operei de catre autor, in mod indirect.

Portretul fizic continut de fragment este structurat pe baza unei serii de enumeratii, pornind de la vestimentatie si continuand cu coafura si frumusetatea figurii, condensate parca intr-o stampa iconografica din interiorul unor cititori domnesti. Termenii enumeratilor au anumite determinari adjectivale fara a fi intotdeauna epitete:"stofa aurita", "felendre-si albastru", "colan de aur", "mari pafdale de matostat"...etc.

Se remarca insa, aici, numarul mare de arhaisme:"benisel", "felendres", "surgucii"...etc prin care Costache Negruzzi realizeaza culoarea epocii evocate in aceasta nuvela istorica. Specificitatea acestei epocii este, neindoielnic, evidentiata si de prezenta unor anumite personaje, asa cum este si doamna Ruxanda.

De aceea portretul realizat de scriitor se incadreaza organic in economia operei, sporindu-i nota de autenticitate.